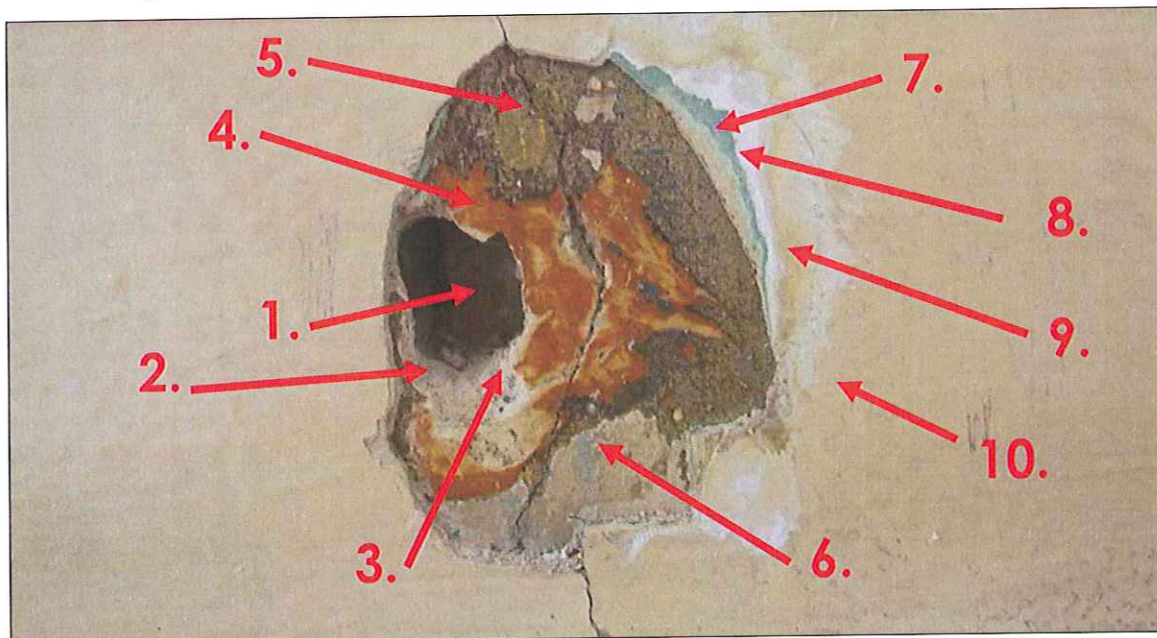

4.11 Odkrywka sondażowa K – ściana, klatka schodowa (I./II. piętro)

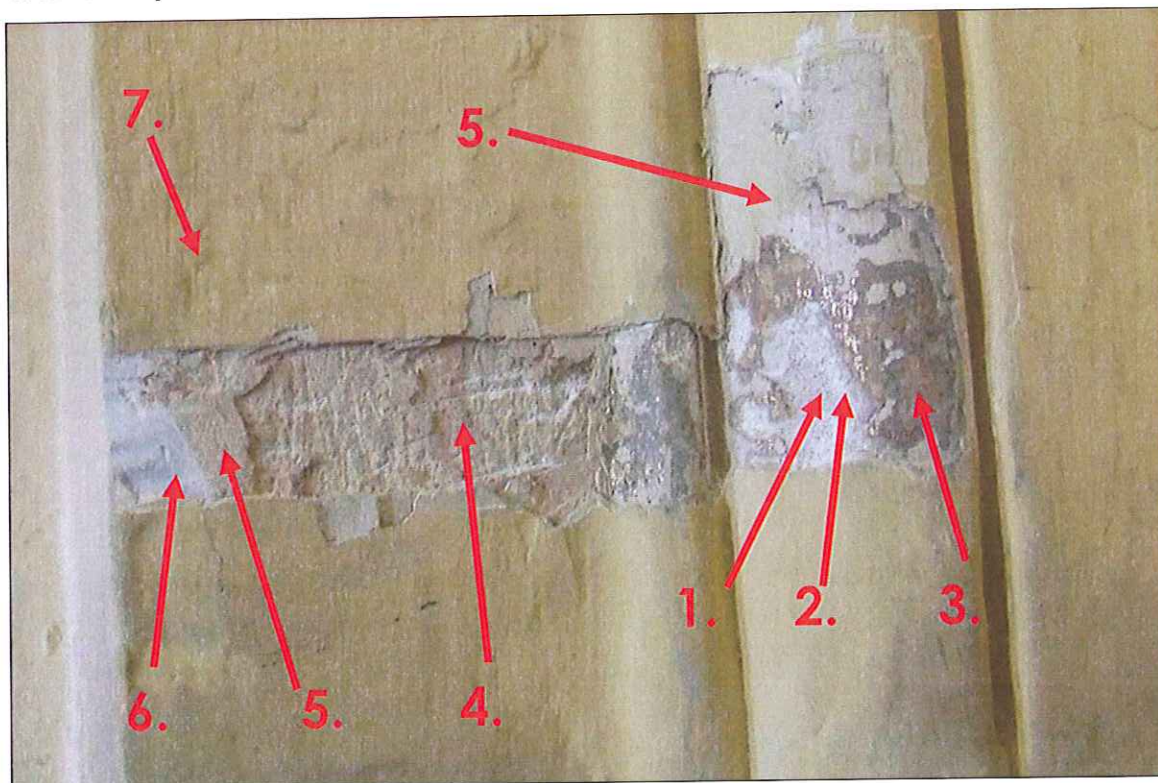

Lp.	Charakterystyka warstwy	Chronologia	Datowanie
1.	Mur z cegły ceramicznej na zaprawie wapienno – piaskowej (warstwa nośna)	I.	koniec XIX stulecia
2.	Tynk wapienno - piaskowy	I.	koniec XIX stulecia
3.	Pobiata wapienna	I.	koniec XIX stulecia
4.	Powłoka malarska, kolor zbliżony do KEIM 9002 (wg palety Keim Exclusiv)	I.	koniec XIX stulecia
5.	Powłoka malarska, kolor zbliżony do KEIM 9007 (wg palety Keim Exclusiv), metaliczna (bronza)	I.	koniec XIX stulecia
6.	Powłoka malarska, kolor zbliżony do KEIM 9255 (wg palety Keim Exclusiv)	II.	I. poł. XX. stulecia
7.	Powłoka malarska, kolor zbliżony do KEIM 9009 (wg palety Keim Exclusiv)	II.	I. poł. XX. stulecia
8.	Gładź gipsowa	III.	II. połowa XX. stulecia/początek XXI. stulecia
9.	Powłoka malarska, kolor zbliżony do KEIM 9135	III.	II. połowa XX. stulecia/początek XXI. stulecia
10.	Powłoka malarska, kolor zbliżony do KEIM 9135	III.	II. połowa XX. stulecia/początek XXI. stulecia

PRZEBUDOWA I REMONT BUDYNKU KOMISARIATU POLICJI POZNAŃ – STARE MIASTO
PRZY AL. MARCINKOWSKIEGO 31 W POZNANIU

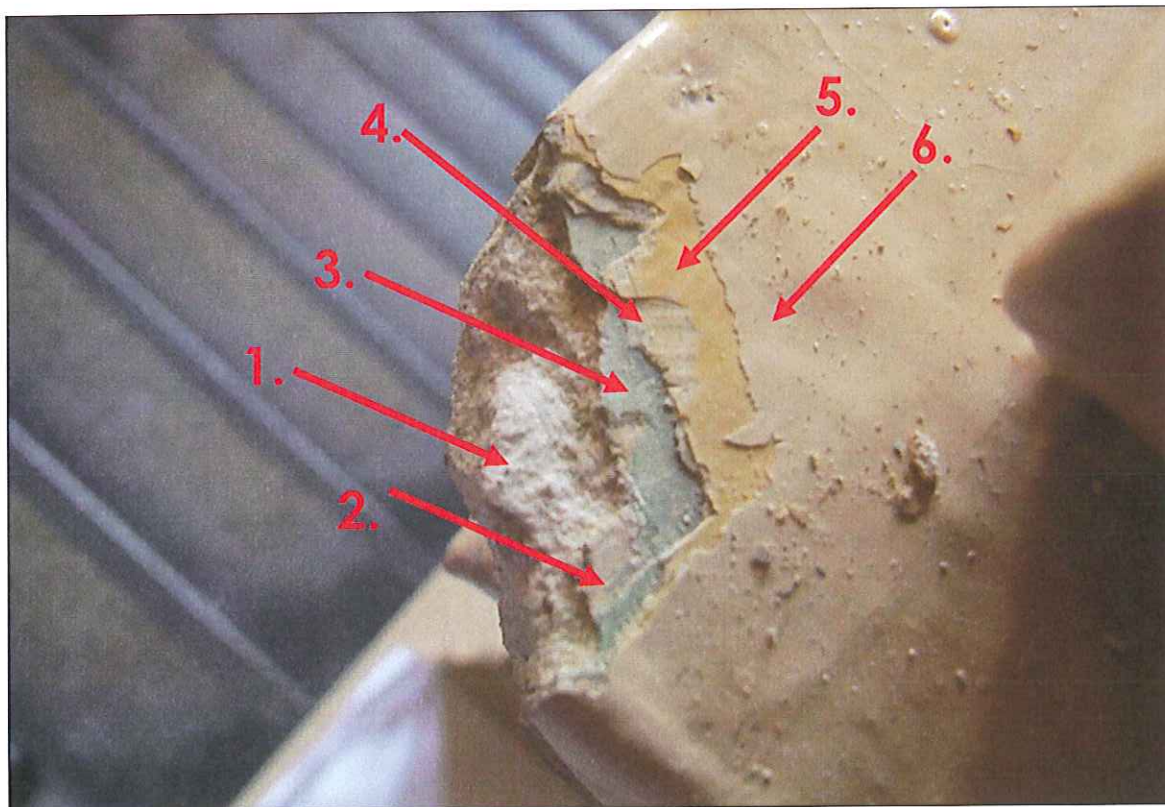
PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

4.12 Odkrywka sondażowa L – profil detalu, klatka schodowa, II. piętro

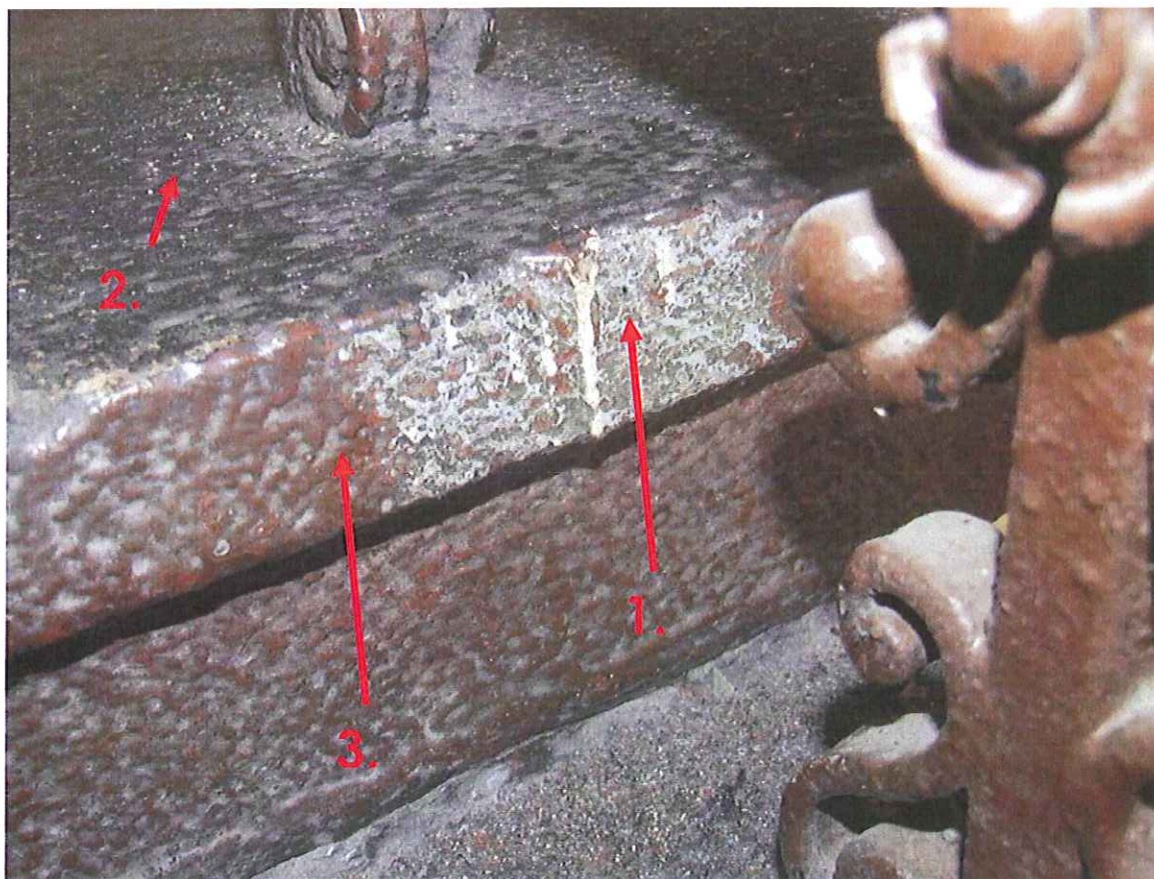
Lp.	Charakterystyka warstwy	Chronologia	Datowanie
1.	Zaprawa sztukatorska (warstwa nośna)	I.	koniec XIX stulecia
2.	Pobiała wapienna	I.	koniec XIX stulecia
3.	Powłoka malarska, kolor zbliżony do KEIM 9007 (wg palety Keim Exclusiv), metaliczna (bronza)	I.	koniec XIX stulecia
4.	Powłoka malarska, kolor zbliżony do KEIM 9112 (wg palety Keim Exclusiv)	II.	XX stulecie
5.	Powłoka malarska, kolor zbliżony do KEIM 9033 (wg palety Keim Exclusiv)	II.	XX stulecie
6.	Gładź gipsowa	III.	II. połowa XX. stulecia/początek XXI. stulecia
7.	Powłoka malarska, kolor zbliżony do KEIM 9033 (wg palety Keim Exclusiv)	III.	II. połowa XX. stulecia/początek XXI. stulecia

4.13 Odkrywka sondażowa M – klatka schodowa, cokół pilastra, II. piętro

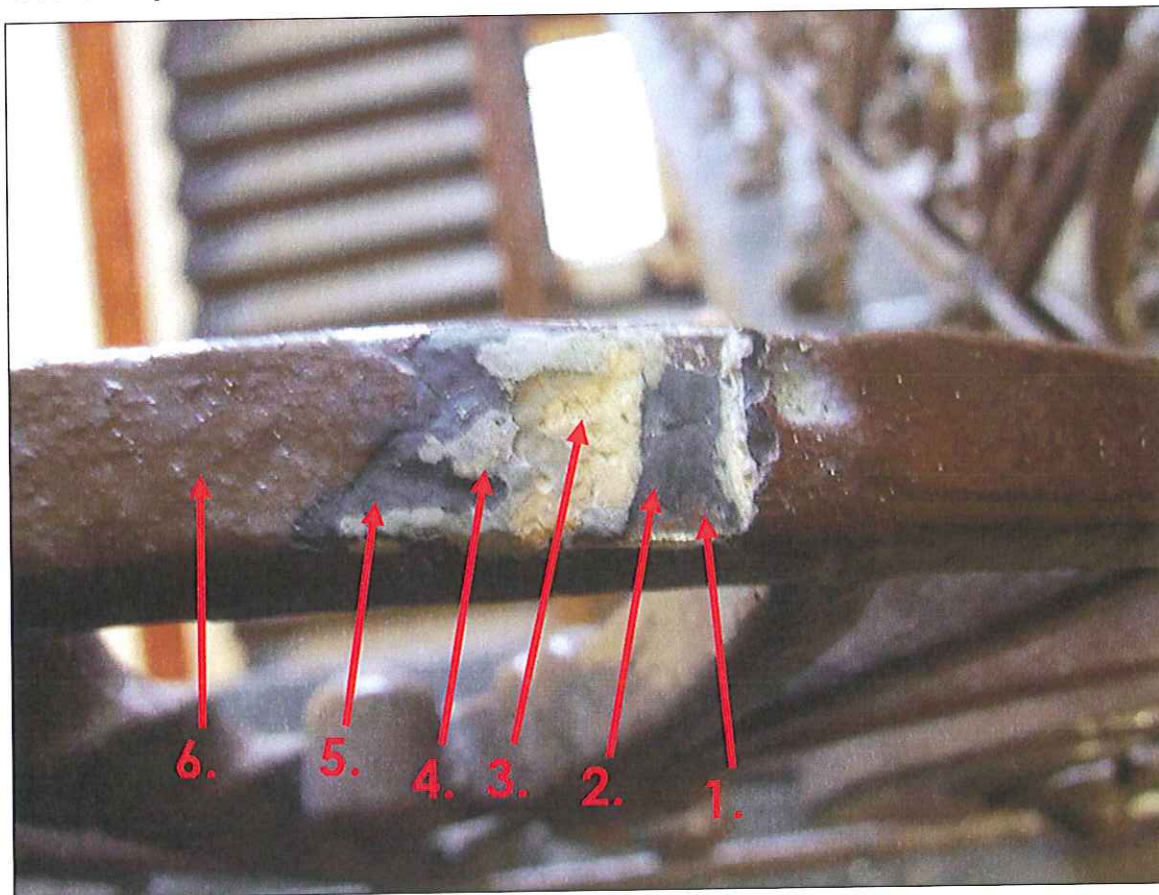
Lp.	Charakterystyka warstwy	Chronologia	Datowanie
1.	Tynk wapienno – piaskowy (warstwa nośna)	I.	koniec XIX stulecia
2.	Powłoka malarska, kolor zbliżony do KEIM 9135	I.	koniec XIX stulecia (?)
3.	Powłoka malarska w kolorze zbliżonym do KEIM 9430	I.	koniec XIX/początek XX stulecia (?)
4.	Powłoka malarska, kolor zbliżony do KEIM 9135	II.	XX stulecie
5.	Powłoka malarska, kolor zbliżony do KEIM 9071	II.	XX stulecie
6.	Powłoka malarska, kolor zbliżony do KEIM 9135	III.	II. połowa XX. stulecia/początek XXI. stulecia (?)

4.14 Odkrywka sondażowa N – schody, II. piętro

Lp.	Charakterystyka warstwy	Chronologia	Datowanie
1.	Granit (warstwa nośna)	I.	koniec XIX stulecia
2.	Powłoka malarska, kolor zbliżony do RAL 9011, zanieczyszczona powierzchniowo (pozostałości past do podłóg)	II.	II. poł. XX. stulecia (?)
3.	Powłoka malarska, kolor zbliżony do RAL 8002, zanieczyszczona powierzchniowo (pozostałości past do podłóg)	II.	II. poł. XX. stulecia (?)

4.15 Odkrywka sondażowa O – schody (balustrada), II. piętro

Lp.	Charakterystyka warstwy	Chronologia	Datowanie
1.	Stal (warstwa nośna)	I.	koniec XIX stulecia
2.	Powłoka malarska, kolor zbliżony do RAL 9011	I.	koniec XIX stulecia
3.	Powłoki malarskie silnie zespolone ze sobą w kolorze zbliżonym do RAL 9001	I.	I. poł. XX stulecia (?)
4.	Powłoka malarska, kolor zbliżony do RAL 7047	II.	II. poł. XX stulecia (?)
5.	Powłoka malarska, kolor zbliżony do RAL 9011	II.	II. poł. XX stulecie(?)
6.	Powłoka malarska, kolor zbliżony do RAL 8011	III.	II. połowa XX. stulecia/początek XXI. stulecia (?)

**PRZEBUDOWA I REMONT BUDYNKU KOMISARIATU POLICJI POZNAŃ – STARE MIASTO
PRZY AL. MARCINKOWSKIEGO 31 W POZNANIU**

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

Badania stratygraficzne wykonano we wrześniu 2015 roku w celu przedstawienia ich wyników Miejskiemu Konserwatorowi Zabytków w Poznaniu. Zaprezentowane w tabelach powyżej analizy stratygraficzne oparto na wykonanych na elewacjach i we wnętrzu obiektu odkrywkach sondażowych oraz istniejących odkrywkach naturalnych. Należy zaznaczyć, że wewnątrz obiektu w odkrywkach stwierdzono liczne nawarstwienia (głównie powłok malarskich). Warstwy farb są ze sobą silnie zespolone, a ich rozdzielenie w celu precyzyjnego określenia stratygrafii możliwe jest tylko w warunkach laboratoryjnych. Z powodu braku pełnego dostępu do wyższych partii elewacji, ścian i detalu architektonicznego wskazane jest (np. po ustawieniu rusztowań) weryfikacja uzyskanych wyników ze stanem zachowania istniejącym w tych miejscach.

5. WNIOSKI I ZALECENIA KONSERWATORSKIE

Elewacje obiektu uległy uszkodzeniu na skutek negatywnego oddziaływania czynników środowiskowych i braku bieżących oraz fachowych remontów. Destrukcja objęta swoim zasięgiem tynki, jak również detale architektoniczne. Zasadniczym założeniem działań konserwatorskich powinno stać się powstrzymanie procesu niszczenia obiektu oraz przywrócenie jego parametrów technicznych przy całkowitym zachowaniu pierwotnych walorów architektonicznych. Ze względu na stosunkowo dobry stan tynków na elewacjach należy uwzględnić ich pozostawienie i odnowienie, tym bardziej, że precyzyjne określenie stanu zachowania i stopnia erozji licowania ścian cegłą klinkierową byłby możliwy jedynie po skuciu tynków na etapie wykonawstwa. Zachowane tynki należy oczyścić. Usunięciu powinny podlegać fragmenty silnie zniszczone i wtórne, a istniejące ubytki należy uzupełnić. Wypełnienia ubytków i tynki rekonstruowane powinny nawiązywać technologią wykonania, fakturą i kolorystyką do wypraw istniejących. Odnowione tynki powinny zostać pokryte warstwą gruntującą, a następnie pomalowane farbą elewacyjną. Ostateczną decyzję, co do wyglądu elewacji należy podjąć w uzgodnieniu z Miejskim Konserwatorem Zabytków w oparciu o wykonane badania odkrywkowe oraz stan zachowany. Należy dokonać przeglądu obróbek blacharskich, rynien, rur spustowych i przeprowadzić w razie konieczności naprawę tych elementów lub ich wymianę na nowe, w nawiązaniu do zastosowanych technologii i materiałów. Zakłada się zachowanie i renowację wszystkich istniejących detali architektonicznych. W związku z powyższym przed przystąpieniem do prac zaleca się lokalizację ewentualnych odspojień detalu architektonicznego i ich zabezpieczenie oraz usunięcie wtórnych uzupełnień. Wszystkie profile muszą zostać oczyszczone z zabrudzeń i wtórnych nawarstwień. Elementy kamienne cokotu poddać renowacji, stosując do wypełnienia istniejących ubytków materiał analogiczny do istniejącego. Dla poprawy ogólnej estetyki elewacji zaleca się uporządkowanie elementów

instalacyjnych i tablic informacyjnych znajdujących się na elewacji (w tym usunięcie elementów nieużywanych), a także odnowienie krat zewnętrznych w oknach i balustrady tarasu nad wejściem frontowym (z uwzględnieniem uzupełnienia brakujących elementów).

Ze względu na stwierdzony bardzo zły stan techniczny zachowanej drewnianej stolarki zaleca się jej wymianę na nową (drewnianą lub wykonaną w technologii PVC). Kolorystyka i wzornictwo nowej stolarki powinno nawiązywać do okien oryginalnych **(UWAGA: Ostateczną kolorystykę poszczególnych typów wewnętrznej stolarki okiennej (oryginalnej i nowej), ze względu na różnorodność typów okien zachowanych i liczbę nawarstwień malarskich, należy ustalić w trakcie badań stratygraficznych prowadzonych na etapie wykonawczym i w porozumieniu z Miejskim Konserwatorem Zabytków).**

. Lokalizację stolarki okiennej przeznaczonej wymiany przedstawiono w części rysunkowej opracowania.

Zgodnie z zaleceniami Inwestora zewnętrzne drzwi frontowe poddać należy renowacji, a drzwi zewnętrzne od strony dziedzińca zostaną wymienione. Technologia renowacji oraz wzór drzwi nowych powinny zostać ustalone w porozumieniu z Miejskim Konserwatorem Zabytków.

Zachowana wewnętrzna stolarka drzwiowa powinna zostać poddana renowacji, a drzwi wtórne dla poprawy estetyki wnętrza obiektu powinny zostać ujednolicone pod względem wzornictwa. Lokalizacja oryginalnych drzwi wewnętrznych wytypowanych do renowacji i zachowania przedstawiona w części rysunkowej opracowania. Nowe wewnętrzne drzwi drewniane wykonać powinny nawiązywać formą do stolarki oryginalnej, o wzornictwie ustalonym z Miejskim Konserwatorem Zabytków **(UWAGA: Ostateczną kolorystykę poszczególnych typów wewnętrznej stolarki drzwiowej (oryginalnej i nowej), ze względu na różnorodność typów drzwi zachowanych i liczbę nawarstwień malarskich, należy ustalić w trakcie**

**PRZEBUDOWA I REMONT BUDYNKU KOMISARIATU POLICJI POZNAŃ – STARE MIASTO
PRZY AL. MARCINKOWSKIEGO 31 W POZNANIU**

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

badań stratygraficznych prowadzonych na etapie wykonawczym i w porozumieniu z Miejskim Konserwatorem Zabytków).

Również dla poprawy estetyki obiektu wskazane jest odremontowanie ścian wewnętrznych, sufitów i detali architektonicznych, a także usunięcie wtórnych sufitów podwieszanych (**UWAGA: W przypadku głównej klatki schodowej ze względu na duże ilości detali wyniki przeprowadzonych badań stratygraficznych należy zweryfikować przez dodatkowe badania przeprowadzone na etapie wykonawczym**). Zaleca się także ujednolicenie wzoru wykończenia podłóg w całym budynku, przy czym należy pozostawić i poddać renowacji fragmenty oryginalnych zachowanych posadzek. Wszystkie wyżej wymienione prace przeprowadzić należy w oparciu o projekty uzgodnione z Miejskim Konserwatorem Zabytków.

6. PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

Zgodnie z wytycznymi Inwestora przewidywany jest remont wszystkich elewacji budynku, renowacja lub wymiana stolarki okiennej, renowacja zewnętrznych frontowych drzwi wejściowych i wymiana drzwi zewnętrznych od strony dziedzińca, wymiana wtórnej stolarki drzwiowej i renowacja stolarki oryginalnej, remont ścian sufitów i detali wewnątrz budynku, renowacja zachowanych fragmentów oryginalnych posadzek. W związku z powyższym przedstawiony poniżej program prac konserwatorskich dotyczy tych elementów budynku. Prace renowacyjne należy poprzedzić oględzinami i zabezpieczeniem elementów zagrożonych odspojeniem oraz zabezpieczeniem powierzchni stolarki okiennej i drzwiowej przed uszkodzeniem i zabrudzeniem. Konieczne jest sporządzenie dokumentacji konserwatorskiej rejestrującej stan zachowania budynku przed rozpoczęciem prac. Wymienione poniżej materiały i technologie stanowią propozycję działań, należy stosować je zgodnie z kartami technicznymi produktów, przestrzegając norm technologicznych i przepisów BHP.

6.1 Tynki zewnętrzne

1. zdemontować na czas remontu wszelkie elementy na elewacji przeszkadzające w prowadzeniu prac (tablice informacyjne, kable, klimatyzatory itp.); elementy, które zostaną ponownie zamontowane należy zabezpieczyć i zmagazynować, a po zakończeniu prac zamontować ponownie; zaleca się selekcję i ograniczenie ilości w/w elementów do niezbędnego minimum);
2. zdemontować parapety zewnętrzne i pozostałe obróbki blacharskie na elewacji;
3. usunąć wtórne uzupełnienia z zapraw cementowych;
4. usunąć mechanicznie zerodowane i odspojone partie tynków;
5. poszerzyć i pogłębić mechanicznie ewentualne spękania tynku w celu ułatwienia ich naprawy;

**PRZEBUDOWA I REMONT BUDYNKU KOMISARIATU POLICJI POZNAŃ – STARE MIASTO
PRZY AL. MARCINKOWSKIEGO 31 W POZNANIU**

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

6. oczyścić powierzchnie tynków z zabrudzeń atmosferycznych metodą wysokociśnieniowego mycia na gorąco;
7. zdezynfekować tynki w miejscach skażonych mikroflorą np. preparatem *SanierLösung* (BAUMIT);
8. wypełnić pęknięcia, szczeliny i pustek w tynkach stosując np. preparat *PRIMAL AC 33* (żywica akrylowa w dyspersji wodnej), w razie potrzeby poprawić zwilżalność powierzchni etanolem; drobniejsze rysy wypełnić podkładem, np. *FillPrimer* (BAUMIT);
9. w razie konieczności ustabilizować pozostałości soli rozpuszczalnych w miejscach skutych tynków poprzez naniesienie odpowiedniego środka, np. *AntiSulfat* (BAUMIT);
10. wykonać impregnację wzmacniającą i gruntującą w miejscach przetamów tynków oraz w miejscach, gdzie tynki są osłabione wzmacniaczem tynku, np. *PutzFestiger* (BAUMIT);
11. wykonać warstwę podkładową w miejscach skutych tynków obrzutką renowacyjną, np. *SV 61* (BAUMIT);
12. scalić fakturalnie powierzchnie tynków na elewacji przez nałożenie warstwy wierzchniej o ziarnistości i fakturze analogicznej jak tynki zachowane, stosując np. tynki *SilikatTop* (BAUMIT) lub podobny;
13. scalić kolorystycznie ściany za pomocą farb *SilikatColor* (BAUMIT); wykonać warstwę gruntującą w/w farbą rozcieńczoną 20 % czystej wody, a następnie położyć warstwę wierzchnią; kolorystykę elewacji należy ustalić w porozumieniu z Miejskim Konserwatorem Zabytków w oparciu o wyniki badań odkrywkowych;
14. ze względu na ryzyko aktów wandalizmu wykonać na tynkach parteru ochronnej warstwy antygraffiti za pomocą środków dostępnych na rynku takich jak np. preparaty *System Antygraffiti* (SICA POLAND);

6.2 Powierzchnie i detale wykonane z cegły klinkierowej

15. oczyścić powierzchnie i detale wodą pod ciśnieniem (z możliwością jego regulacji) przy wspomagającym zastosowaniu gotowych preparatów powierzchniowo czynnych jak np. *Alkutex Fassadenreiniger* (REMMERS), *FassadenReiniger* (BAUMIT) lub innych o analogicznych właściwościach; zaleca się przeprowadzenie prób czyszczenia i na ich podstawie dobranie preparatu o najlepszej skuteczności działania;
16. w przypadku ewentualnego zanieczyszczenia cegieł warstwą farby zastosować środki do usuwania powłok malarskich np. *Dispersionsentferner* (KEIM), *AbbeizMittel* (BAUMIT), *Skancol*; wskazane jest przeprowadzenie prób, które pozwolą na wybór najlepiej działającego preparatu;
17. dokonać dokładnego przeglądu powierzchni ścian i detali; usunąć najbardziej zdestruowane cegły i spoiny; ubytki uzupełnić, wstawiając nowe cegły klinkierowe o dobranej kolorystyce, mocować na trasowo – wapienną zaprawę murarską np. *TKF* (TUBAG);
18. powierzchniowe ubytki w cegle klinkierowej uzupełnić gotową zaprawą mineralną - np. *Funcosil Restauriemörtel* (REMMERS) lub *TZV – p* (TUBAG) - o niskim uziarnieniu (do 1 mm), barwioną w masie, zbliżoną właściwościami i wyglądem do oryginalnej cegły;
19. przeprowadzić zabieg hydrofobizacji powierzchni w celu zmniejszenia wrażliwości na czynniki atmosferyczne, stosując np. preparat *Funcosil WS* (REMMERS) lub *Lotexan N* (KEIM);
20. ze względu na ryzyko aktów wandalizmu wskazane wykonać na ceglach partii cokołowych ochronnej warstwy antygraffiti za pomocą środków dostępnych na rynku takich jak np. preparaty *System Antygraffiti* (SICA POLAND)

6.3 Detale ceramiczne

21. oczyścić detale wodą pod ciśnieniem (z możliwością jego regulacji) przy wspomagającym zastosowaniu gotowych preparatów powierzchniowo czynnych jak np. *Alkutex Fassadenreiniger* (REMMERS), *FassadenReiniger* (BAUMIT) lub innych o analogicznych właściwościach; zaleca się przeprowadzenie prób czyszczenia i na ich podstawie dobranie preparatu o najlepszej skuteczności działania;
22. w przypadku ewentualnego zanieczyszczenia detali farbą zastosować środki do usuwania powłok malarskich np. *Dispersionsentferner* (KEIM), *AbbeizMittel* (BAUMIT), *Skancol*; wskazane jest przeprowadzenie prób, które pozwolą na wybór najlepiej działającego preparatu;
23. dokonać dokładnego przeglądu detali; zdemontować najbardziej zdestruowane w celu poddania renowacji w pracowni konserwatorskiej;
24. wykonać impregnację wzmacniającą przez nasycenie odpowiednim preparatem np. KSE 300, (Remmers);
25. podkleić ewentualne szczeliny lub pustki metodą iniekcji preparatem PRIMAL AC 33;
26. powierzchniowe ubytki w detalach uzupełnić gotową zaprawą mineralną - np. *Funcosil Restauriemörtel* (REMMERS) lub TZV – p (TUBAG) - o niskim uziarnieniu (do 1 mm), barwioną w masie, zbliżoną właściwościami i wyglądem do oryginalnego detalu;
27. ubytki duże uzupełnić kitami sporządzonymi z żywic epoksydowych (np. EPIDIAN 5) lub poliestrowych (np. AKEMII) oraz mączki ceramicznej z odpowiednio dobranym pigmentem;
28. uszkodzone detale o rozbudowanej ornamentyce (np. kartusz) odrestaurować metodą cyzelowania;

- 29. zdemontowane detale zamontować ponownie we właściwym miejscu;
- 30. przeprowadzić zabieg hydrofobizacji powierzchni w celu zmniejszenia wrażliwości na czynniki atmosferyczne, stosując np. preparat *Funcosil WS* (REMMERS) lub *Lotexan N* (KEIM);
- 31. w przypadku elementów zniszczonych w stopniu uniemożliwiającym restaurację wykonać nowe w oparciu o zachowane wzory, najlepiej w technologii oryginalnej, alternatywnie – rekonstrukcja w kamieniu sztucznym na bazie żywicy epoksydowej *Eurolan FK 20* (DEITERMANN).

6.4 Elementy kamienne

- 32. oczyścić elementy kamienne wodnymi roztworami detergentów np. KÄRCHER RM 740;
- 33. uzupełnić ubytki formy kitami barwionymi w masie wykonanymi na bazie żywicy epoksydowej i odpowiednio dobranej mączki granitowej;
- 34. przeprowadzić zabieg hydrofobizacji powierzchni w celu zmniejszenia wrażliwości na czynniki atmosferyczne, stosując np. preparat *Funcosil WS* (REMMERS) lub *Lotexan N* (KEIM);

6.5 Obróbki blacharskie, balustrady oraz pozostałe elementy elewacji

- 35. parapety zewnętrzne oraz pozostałe obróbki blacharskie przeznaczone do wymiany należy zdemontować i zastąpić nowymi wykonanymi np. z blachy tytanowo – cynkowej;
- 36. przywrócić (w razie konieczności) stalowym elementom balustrad właściwą geometrię, naprawić ewentualnych uszkodzenia metodami ślusarskimi;
- 37. oczyścić powierzchnie metalowe z zabrudzeń, warstw wtórnych i korozji metodą mechaniczną lub termiczną;
- 38. sprawdzić i w razie potrzeby właściwie zamocować elementy;

- 39. zabezpieczyć antykorozyjnie powierzchnie przez wykonanie powłoki gruntującej np. środkiem *Caparol Allgrund* lub *Caparol Penetriermittel - Stop dem Rost* (CAPAROL);
- 40. wykonać wymalowania końcowe wg projektu kolorystyki farbami antykorozyjnymi, np. *Capalac Dickschichlack* (CAPAROL); ostateczna kolorystyka musi zostać ustalona w porozumieniu z Miejskim Konserwatorem Zabytków;
- 41. uporządkować wszelkie instalacje zamontowane na ścianach elewacji, wymienić lub odnowić skrzynkę przyłącza gazowego;
- 42. usunąć z elewacji wszelkie nieużywane elementy instalacyjne i montażowe.

6.6 Stolarka okienna

- 43. Istniejącą stolarkę okienną wymienić na nową; wzornictwo nowych okien powinno nawiązywać do stolarki oryginalnej; ostateczną formę okien uzgodnić należy z Miejskim Konserwatorem Zabytków; lokalizacje okien przeznaczonych do wymiany przedstawiono w rysunkowej części opracowania.

6.7 Zewnętrzna stolarka drzwiowa

- 44. zdemontować skrzydła drzwiowe, w przypadku elementów zamocowanych na stałe (ramy) konserwacje przeprowadzić *in situ*;
- 45. oczyścić elementy z powłok malarskich metodą chemiczną za pomocą takich preparatów jak np. *Scansol* lub *Alkutex Abbeizer* (REMMERS);
- 46. w razie konieczności wykonać dezynfekcję i dezynsekcję np. preparatem *Antox B*;
- 47. przeprowadzić ewentualną miejscową impregnację drewna np. środkiem *Paraloid B-72*;
- 48. wyrównać i wyszlifować powierzchnie drewna;

- 49. wypełnić ubytki flekami z drewna analogicznego do oryginalnego;
- 50. wypełnić drobne ubytki kitem trocinowym (wodoodpornym od strony zewnętrznej);
- 51. zagruntować środkami gruntującymi np. f-my TIKKURILA lub BECKERS;
- 52. wymienić elementy zdegradowane lub zużyte stosując materiały o parametrach analogicznych jak oryginalne;
- 53. chemicznie oczyścić z powłok malarskich istniejące okucia lub wymienić je na nowe w uzgodnieniu z Miejskim Konserwatorem Zabytków;
- 54. scalić kolorystyczne w uzgodnieniu z Miejskim Konserwatorem Zabytków;
- 55. zamontować zdemonstrowane elementy.
- 56. zdemonstrować wtórne zewnętrzne drzwi metalowe, zamontować nowe, o ujednoliconym wzornictwie uzgodnionym z Miejskim Konserwatorem Zabytków

UWAGA: Punkty 44 – 55 dotyczą drzwi frontowych, przeznaczonych do renowacji, natomiast pkt 56 do trojga drzwi zewnętrznych w wyjściach na dziedziniec w zachodniej części obiektu. Lokalizację drzwi przedstawiono w rysunkowej części opracowania.

6.8 Wewnętrzna stolarka drzwiowa

- 57. zdemonstrować skrzydła drzwiowe, w przypadku elementów zamocowanych na stałe (ramy) konserwację przeprowadzić *in situ*;
- 58. oczyścić elementy z powłok malarskich metodą chemiczną za pomocą takich preparatów jak np. Scansol lub Alkutex Abbeizer (REMMERS);
- 59. w razie konieczności wykonać dezynfekcję i dezynsekcję np. preparatem Antox B;
- 60. przeprowadzić ewentualną miejscową impregnację drewna np. środkiem Paraloid B-72;

61. wyrównać i wyszlifować powierzchnie drewna;
62. wypełnić ubytki flekami z drewna analogicznego do oryginalnego;
63. wypełnić drobne ubytki kitem trocinowym;
64. zagruntować środkami gruntującymi np. f-my TIKKURILA lub BECKERS;
65. wymienić elementy zdegradowane lub zużyte stosując materiały o parametrach analogicznych jak oryginalne;
66. chemicznie oczyścić z powłok malarskich zachowane okucia, brakujące elementy odtworzyć lub zastąpić nowymi wzorowanymi na okuciach oryginalnych;
67. w przypadku przeszlonych drzwi i przepierzeń uzupełnić ewentualne braki szklenia, uzupełnić kitowanie;
68. scalić kolorystyczne w uzgodnieniu z Miejskim Konserwatorem Zabytków;
69. zamontować zdemonutowane elementy;
70. zdemontować wtórną stolarkę drzwiową, w jej miejscu osadzić nową o technologii wykonania i wzorze uzgodnionym z Miejskim Konserwatorem Zabytków;

UWAGA: Punkty 57 – 69 dotyczą oryginalnej, zachowanej stolarki przeznaczonej do renowacji, natomiast pkt 70 dotyczy wtórnej wewnętrznej stolarki drzwiowej, która wg wytycznych Inwestora ma podlegać całkowitej wymianie. Lokalizację wewnętrznych drzwi przeznaczonych do zachowania oraz drzwi nowych przedstawiono w rysunkowej części opracowania.

6.9 Ściany wewnętrzne i sufity

71. zdemontować wtórne sufity podwieszane;
72. oczyścić powierzchnie ścian i sufitów z kurzu;
73. usunąć łuszczące się i osłabione warstwy farby;
74. usunąć powłoki malarskie z farb olejnych metodą chemiczną za pomocą takich preparatów jak np. Scansol lub Alkutex Abbeizer (REMMERS);

- 88. usunąć za pomocą rozpuszczalników organicznych pozostałości past do podłóg i brudu nagromadzone przy ścianach;
- 89. umyć posadzki parą wodną i detergentem;
- 90. wykonać impregnację w miejscach osłabionych np. preparatem KSE 300 (REMMERS);
- 91. zamocować obluzowane, pęknięte fragmenty płytek;
- 92. w razie konieczności uzupełnić ubytki szkliva na brzegach i rogach płytek żywicą poliestrową (np. AKEMII) barwioną w masie indywidualnie do otoczenia; scalić fakturalnie uzupełnienia;
- 93. uzupełnić spoinowanie np. zaprawą Fugenbreit (REMMERS);
- 94. przeprowadzić zabieg hydrofobizacji powierzchni, stosując np. preparat Funcosil WS (REMMERS) lub Lotexan N (KEIM);

6.12 Schody wewnętrzne i balustrady

- 95. oczyścić elementy kamienne wodnymi roztworami detergentów np. KÄRCHER RM 740;
- 96. usunąć za pomocą rozpuszczalników organicznych pozostałości past do podłóg i brudu nagromadzone przy ścianach i pod balustradami;
- 97. umyć elementy kamienne parą wodną i detergentem;
- 98. wykonać impregnację w miejscach osłabionych np. preparatem KSE 300 (REMMERS);
- 99. uzupełnić w razie potrzeby ubytki formy kitami barwionymi w masie wykonanymi na bazie żywicy epoksydowej i odpowiednio dobranej mączki granitowej; wypełnienia scalić kolorystycznie i fakturalnie z kamieniem oryginalnym;
- 100. przeprowadzić zabieg hydrofobizacji powierzchni, stosując np. preparat Funcosil WS (REMMERS) lub Lotexan N (KEIM);
- 101. przywrócić (w razie konieczności) stalowym elementom balustrad właściwą geometrię, naprawić ewentualnych uszkodzenia metodami ślusarskimi;

**PRZEBUDOWA I REMONT BUDYNKU KOMISARIATU POLICJI POZNAŃ – STARE MIASTO
PRZY AL. MARCINKOWSKIEGO 31 W POZNANIU**

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

102. oczyścić powierzchnie metalowe z zabrudzeń, warstw wtórnych i korozji metodą mechaniczną, chemiczną lub termiczną;
103. sprawdzić i w razie potrzeby właściwie zamocować elementy;
104. zabezpieczyć antykorozyjnie powierzchnie przez wykonanie powłoki gruntującej np. środkiem *Caparol Allgrund* lub *Caparol Penetriermittel - Stop dem Rost* (CAPAROL);
105. wykonać wymalowania końcowe wg projektu kolorystyki farbami antykorozyjnymi, np. *Capalac Dickschichtlack* (CAPAROL); ostateczna kolorystyka musi zostać ustalona w porozumieniu z Miejskim Konserwatorem Zabytków;

7. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Fot. 1 Elewacja frontowa	50
Fot. 2 Elewacja południowa.....	50
Fot. 3 Elewacja północna - fragment	51
Fot. 4 Elewacja zachodnia	52
Fot. 5 Elewacja zachodnia, południowe skrzydło budynku	52
Fot. 6 Elewacja frontowa, wejście główne	53
Fot. 7 Elewacja frontowa, gzyms główny z fryzem arkadowym.....	54
Fot. 8 Elewacja frontowa, fryz arkadowy – szczegół	54
Fot. 9 Elewacja frontowa, gzyms podokienny, II. piętro, fryz.....	55
Fot. 10 Elewacja frontowa, gzyms podokienny, II. piętro, fryz (szczęgół).....	55
Fot. 11 Elewacja frontowa, gzyms podokienny, I. piętro, (szczęgół).....	56
Fot. 12 Gzyms podokienny, ceglany, elewacja południowa, I. piętro	56
Fot. 13 Gzyms podokienny, ceglany, elewacja południowa, II. piętro	57
Fot. 14 Gzyms Główny, ceglany, elewacja zachodnia	57
Fot. 15 Elewacja frontowa, oprawa okien	58
Fot. 16 Elewacja frontowa, oprawa okien	58
Fot. 17 Elewacja frontowa, oprawa okien (szczęgół)	59
Fot. 18 Elewacja frontowa, oprawa okien (szczęgół)	60
Fot. 19 Elewacja frontowa, oprawa okien (szczęgół)	61
Fot. 20 Elewacja frontowa, portal wejściowy (szczęgół)	61
Fot. 21 Elewacja frontowa, portal wejściowy (szczęgół)	62
Fot. 22 Elewacja frontowa, portal wejściowy (szczęgół)	62
Fot. 23 Elewacja frontowa, portal wejściowy (szczęgół)	63
Fot. 24 Elewacja frontowa, kartusz nad wejściem głównym.....	64
Fot. 25 Elewacja frontowa, kartusz nad wejściem głównym (szczęgół).....	64
Fot. 26 Uszkodzenia tynku	65
Fot. 27 Uszkodzenia tynku (skażenie mikroflorą)	66
Fot. 28 Uszkodzenia tynku	66
Fot. 29 Uszkodzenia muru ceglanego.....	67

**PRZEBUDOWA I REMONT BUDYNKU KOMISARIATU POLICJI POZNAŃ – STARE MIASTO
PRZY AL. MARCINKOWSKIEGO 31 W POZNANIU**

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

Fot. 30 Uszkodzenia muru ceglanego.....	67
Fot. 31 Uszkodzenia detalu, gzyms cokołowy	68
Fot. 32 Uszkodzenia detalu, taras	68
Fot. 33 Uszkodzenia detalu, portal wejściowy.....	69
Fot. 34 Uszkodzenia detalu kamiennego.....	70
Fot. 35 Uszkodzenia detalu kamiennego.....	70
Fot. 36 Oryginalna stolarka okienna	71
Fot. 37 Oryginalna stolarka okienna	72
Fot. 38 Oryginalna stolarka okienna	73
Fot. 39 Oryginalna stolarka okienna, uszkodzenia.....	74
Fot. 40 Oryginalna stolarka okienna	75
Fot. 41 Oryginalna stolarka okienna	76
Fot. 42 Zewnętrzne drzwi frontowe (do renowacji)	77
Fot. 43 Zewnętrzne drzwi frontowe (do renowacji)	78
Fot. 44 Drzwi zewnętrzne do wymiany(dziedziniec)	79
Fot. 45 Drzwi zewnętrzne do wymiany(dziedziniec)	80
Fot. 46 Drzwi zewnętrzne do wymiany(dziedziniec)	81
Fot. 47 Stolarka drzwiowa wewnętrzna, oryginalna.....	82
Fot. 48 Stolarka drzwiowa wewnętrzna, oryginalna (okucia).....	83
Fot. 49 Stolarka drzwiowa wewnętrzna, oryginalna (okucia).....	83
Fot. 50 Stolarka drzwiowa wewnętrzna, oryginalna.....	84
Fot. 51 Stolarka drzwiowa wewnętrzna, oryginalna.....	85
Fot. 52 Stolarka drzwiowa wewnętrzna, oryginalna (detal).....	86
Fot. 53 Stolarka drzwiowa wewnętrzna, oryginalna (detal).....	86
Fot. 54 Stolarka drzwiowa wewnętrzna, oryginalna.....	87
Fot. 55 Stolarka drzwiowa wewnętrzna, oryginalna (detal).....	87
Fot. 56 Stolarka drzwiowa wewnętrzna, oryginalna (detal).....	88
Fot. 57 Stolarka drzwiowa wewnętrzna, oryginalna (detal).....	89
Fot. 58 Stolarka drzwiowa wewnętrzna, oryginalna (okucia).....	90
Fot. 59 Stolarka drzwiowa wewnętrzna, oryginalna.....	91

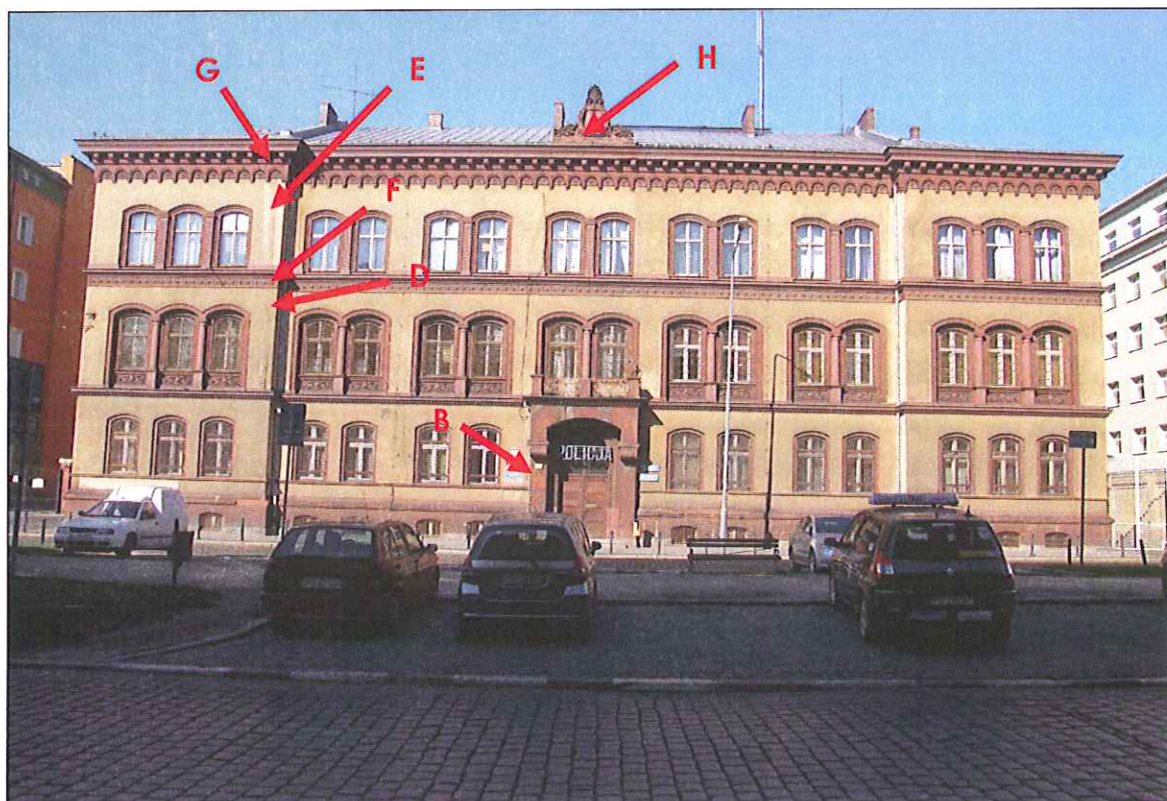
**PRZEBUDOWA I REMONT BUDYNKU KOMISARIATU POLICJI POZNAŃ – STARE MIASTO
PRZY AL. MARCINKOWSKIEGO 31 W POZNANIU**

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

Fot. 60 Ściany i sufity – korytarz, II. piętro.....	92
Fot. 61 Detale architektoniczne wnętrz – hol wejściowy.....	93
Fot. 62 Detale architektoniczne wnętrz – hol wejściowy.....	94
Fot. 63 Detale architektoniczne wnętrz – hol wejściowy.....	95
Fot. 64 Detale architektoniczne wnętrz – hol wejściowy.....	96
Fot. 65 Detale architektoniczne wnętrz – główna klatka schodowa.....	97
Fot. 66 Detale architektoniczne wnętrz – główna klatka schodowa.....	97
Fot. 67 Detale architektoniczne wnętrz – główna klatka schodowa.....	98
Fot. 68 Detale architektoniczne wnętrz – główna klatka schodowa.....	99
Fot. 69 Detale architektoniczne wnętrz – główna klatka schodowa.....	100
Fot. 70 Detale architektoniczne wnętrz – główna klatka schodowa.....	100
Fot. 71 Posadzka z płytek ceramicznych, I. piętro.....	101
Fot. 72 Posadzka z płytek ceramicznych, I. piętro (detal).....	101
Fot. 73 Posadzka z płytek ceramicznych, I. piętro (detal).....	102
Fot. 74 Posadzka z płytek ceramicznych, I. piętro (detal).....	102
Fot. 75 Posadzka z płytek ceramicznych, I. piętro (detal).....	103
Fot. 76 Posadzka z płytek ceramicznych, I. piętro (uszkodzenia).....	103
Fot. 77 Fragment posadzki z płytek ceramicznych, II. piętro.....	104
Fot. 78 Fragment posadzki z płytek ceramicznych, II. piętro (detal).....	104
Fot. 79 Balustrada schodów.....	105
Fot. 80 Balustrada schodów (detal).....	105
Fot. 81 Balustrada schodów (detal).....	106
Fot. 82 Balustrada schodów (detal).....	107
Fot. 83 Balustrada schodów (detal).....	108
Fot. 84 Balustrada schodów (detal).....	109
Fot. 85 Balustrada schodów (detal).....	109

PRZEBUDOWA I REMONT BUDYNKU KOMISARIATU POLICJI POZNAŃ – STARE MIASTO
PRZY AL. MARCINKOWSKIEGO 31 W POZNANIU

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

Fot. 1 Elewacja frontowa (lokalizacja odkrywek)

Fot. 2 Elewacja południowa

**PRZEBUDOWA I REMONT BUDYNKU KOMISARIATU POLICJI POZNAŃ – STARE MIASTO
PRZY AL. MARCINKOWSKIEGO 31 W POZNANIU**

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

Fot. 3 Elewacja północna – fragment (lokalizacja odkrywki)

**PRZEBUDOWA I REMONT BUDYNKU KOMISARIATU POLICJI POZNAŃ – STARE MIASTO
PRZY AL. MARCINKOWSKIEGO 31 W POZNANIU**

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

Fot. 4 Elewacja zachodnia (lokalizacja odkrywki)

Fot. 5 Elewacja zachodnia, południowe skrzydło budynku

**PRZEBUDOWA I REMONT BUDYNKU KOMISARIATU POLICJI POZNAŃ – STARE MIASTO
PRZY AL. MARCINKOWSKIEGO 31 W POZNANIU**

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

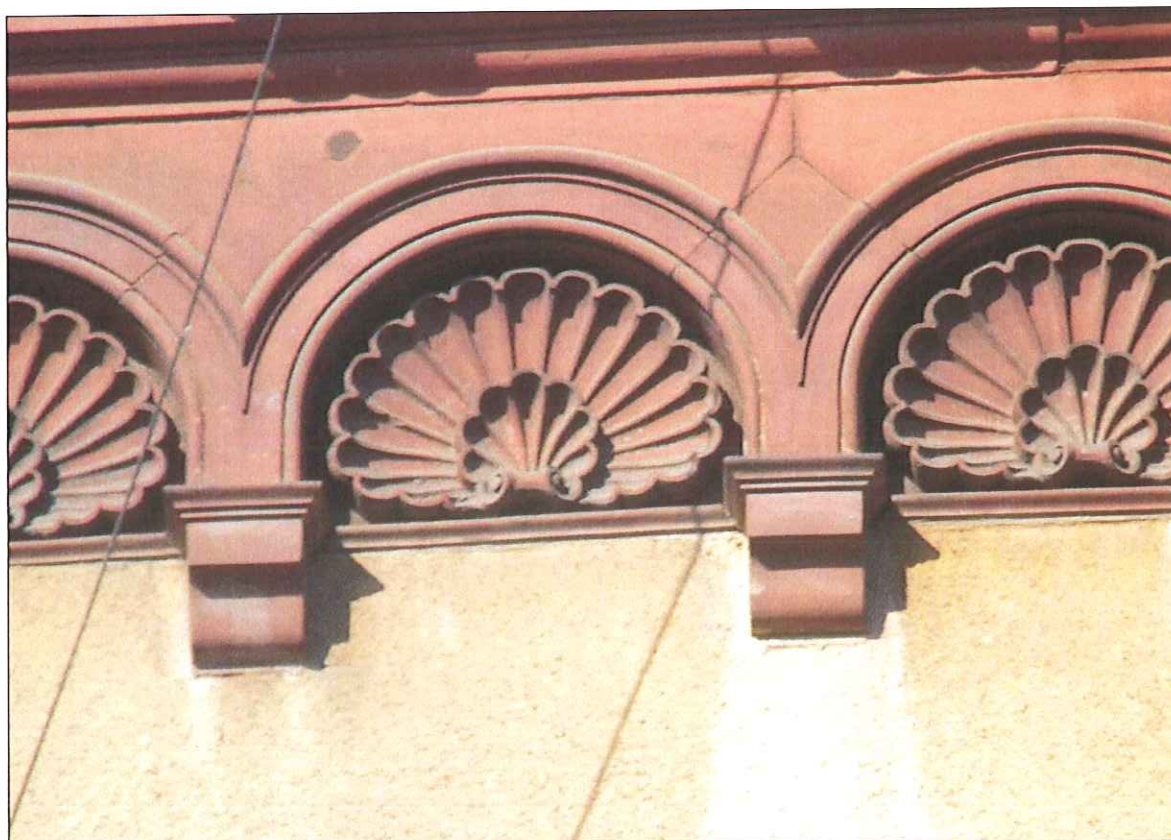
Fot. 6 Elewacja frontowa, wejście główne

**PRZEBUDOWA I REMONT BUDYNKU KOMISARIATU POLICJI POZNAŃ – STARE MIASTO
PRZY AL. MARCINKOWSKIEGO 31 W POZNANIU**

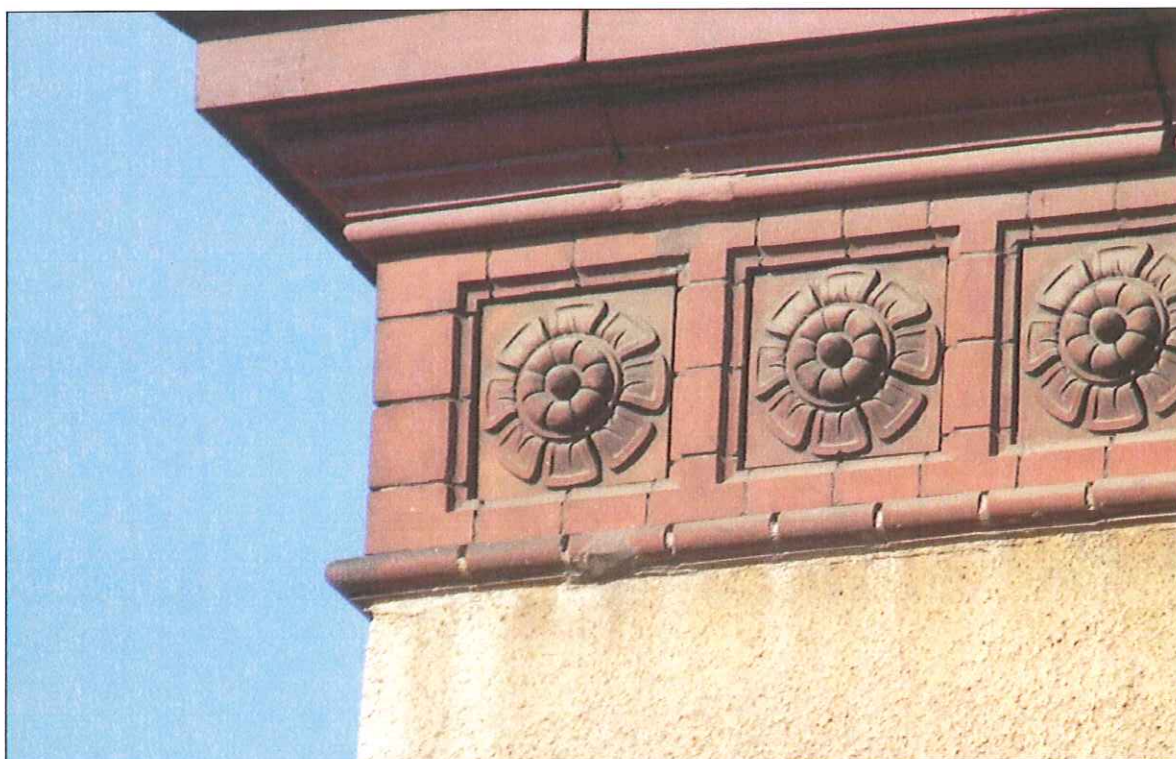
PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

Fot. 7 Elewacja frontowa, gzyms główny z fryzem arkadowym

Fot. 8 Elewacja frontowa, fryz arkadowy – szczegół

Fot. 9 Elewacja frontowa, gzyms podokienny, II. piętro, fryz

Fot. 10 Elewacja frontowa, gzyms podokienny, II. piętro, fryz (szczegół)